

Stqarrija għall-Istampa

ECA/14/41

Biex tinħareġ minnufih

Il-Lussemburgu, it-23 ta' Settembru 2014

L-appoġġ mill-UE wara t-terremot tal-2010 f'Ħaiti kien imfassal tajjeb, iżda l-effettività tal-implimentazzjoni ma kinitx biżżejjed – jgħidu l-Awdituri tal-UE

Rapport ippubblikat illum mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) jżvela li l-appoġġ mill-UE għar-riabilitazzjoni wara t-terremot tal-2010 f'Ħaiti kien imfassal sew kumplessivament, u indirizza l-ħtiġijiet il-kbar tal-pajjiż. Madankollu, il-programmi ma ġewx implimentati b'mod effettiv biżżejjed u r-rabta bejn l-għajnuna, ir-riabilitazzjoni u l-iżvilupp ma kinitx biżżejjed.

Hans Gustaf Wessberg, il-Membru tal-QEA responsabbli mir-rapport, ikkummenta li: *"Fl-isforzi tagħhom biex jappoġġaw ir-riabilitazzjoni u jipprovdur għajnuna rapida, il-Kummissjoni Ewropea u donaturi oħra ffaċċjaw sfidi serji, billi kellhom jimmaniġġjaw l-għajnuna tagħhom ma' awtoritajiet nazzjonali dgħajfa b'tali mod li tiġi mħeġġa s-sjeda u li jkunu ta' għajnuna fil-bini ta' gvern li jiffunzjona sew. Il-Kummissjoni identifikat u indirizzat ħtiġijiet għar-riabilitazzjoni li kellhom prijorità, u adottat strateġija ta' kooperazzjoni tajba u diviżjoni xierqa tax-xogħol ma' donaturi kbar oħra. Hija kompliet ukoll l-appoġġ tagħha għall-iżvilupp soċjoekonomiku tal-pajjiż fuq terminu twil. Madankollu, hija setgħet u għandha tiżgura li l-appoġġ mill-UE fil-qasam jiġi implimentat b'mod aktar effettiv".*

L-awdituri tal-UE sabu li 10 mit-13-il programm li ġew eżaminati kienu wasslu - jew x'aktarx li kienu se jwasslu - l-outputs ipplanati tagħhom, għalkemm **kwazi kollha esperjenzaw xi dewmien**. Tliet programmi **kisbu progress limitat**, inkluż il-programm ta' appoġġ baġitarju generali tal-10 Fond Ewropew għall-iżvilupp. Filwaqt li l-Kummissjoni kienet konxja sew mill-kuntest diffiċli, hija ma mmaniġġjatz biżżejjed xi riskji sinifikanti għall-implimentazzjoni u l-ilħuq tal-oġġettivi tal-programmi tagħha. Il-programmi ġew immonitorjati abbażi ta' qafas xieraq iżda l-Kummissjoni u s-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna ma ħadux azzjoni f'waqtha biex isaħħu r-riżorsi tad-delegazzjoni tal-UE f'Ħaiti, li kellha kapaċità insuffiċjenti biex twettaq żjarat fuq il-post. Dan kien ikun utli b'mod partikolari f'sitwazzjoni li kienet qed tevolvi b'mod rapidu.

Ħaiti huwa wieħed mill-aktar stati fraġli fid-dinja u t-terremot li laqat il-pajjiż fit-12 ta' Jannar 2010 ħarrax is-sitwazzjoni b'mod drammatiku. F'Marzu 2010, 55 donatur wiegħdu USD 5,37 biljun għar-riabilitazzjoni u l-iżvilupp għall-perjodu 2010–12 u USD 2,96 biljun oħra għall-2013 u lil hinn minnha. L-UE kienet waħda mid-donaturi prinċipali, u għamlet wegħda unika ta' EUR 1,23 biljun.

L-iskop ta' din l-istqarrija għall-istampa huwa li jingħata sommarju tal-messaġġi prinċipali tar-rapport speċjali adottat mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri. Ir-rapport sħiħ huwa disponibbli fuq www.eca.europa.eu

ECA Press

Damijan Fišer - Uffiċjal tal-Istampa

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA YouTube: EUAuditorsECA eca.europa.eu

Noti lill-edituri:

Ir-rapporti speċjali tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) jiġu ppubblikati matul is-sena kollha u jipprezentaw is-sejbiet ta' awditi magħżula ta' oqsma baġitarji jew suġġetti ta' ġestjoni speċifiċi tal-UE.

Dan ir-rapport speċjali (Nru 13/2014) intitolat "**Appoġġ mill-UE għar-riabilitazzjoni wara t-terremot f'Ħaiti**" jeżamina jekk l-appoġġ mill-UE għar-riabilitazzjoni tal-pajjiż kienx imfassal u implimentat sew u jekk il-Kummissjoni kkollegatx sew il-forniment ta' għajjnuna mal-isforzi ta' riabilitazzjoni u l-għajjnuna għall-iżvilupp.

Fi żmien meta Ħaiti kien għadu qed jirkupra mill-maltempati tal-2008, terremot ta' qawwa 7.0 fuq l-iskala Richter laqat il-belt kapitali u ż-żona tal-madwar fit-12 ta' Jannar 2010, u kien il-kaġun ta' għadd kbir ta' mwiet u kkawża qerda massiva. Madwar 230 000 persuna nqatlu u 300 000 ġew feruti, bejn wieħed u ieħor 1,3 miljun persuna sfaw bla dar f'Port-au-Prince u aktar minn 500 000 persuna telqu miż-żona tad-diżastru biex ifittxu kenn fil-bqija tal-pajjiż. Kundizzjonijiet sanitarji fqar, li marru għall-agħar b'mod drammatiku wara t-terremot, iffacilitaw tifqigħa ta' epidemija tal-kolera. Il-ħtiġijiet prinċipali għar-riabilitazzjoni kienu jikkonċernaw l-akkomodazzjoni u r-riabilitazzjoni urbana, l-ilma, is-sanità u l-iġjene, is-saħħa, is-sigurtà alimentari u l-edukazzjoni. Minkejja għajjnuna finanzjarja massiva u sforzi internazzjonali kbar ta' għajjnuna, ġie stmat li fi tmiem l-2013, 210 000 persuna kienu għadhom qed jgħixu f'kampijiet bit-tined.

L-awdituri tal-UE sabu li minkejja xi sforzi mill-Kummissjoni, l-għajjnuna, ir-riabilitazzjoni u l-iżvilupp ma kinux ikkollegati biżżejjed. Il-Kummissjoni użat firxa ta' strumenti kumplementari b'mod flessibbli u fasslet programmi individwali ta' riabilitazzjoni biex tiżgura l-kollegament bejn l-għajjnuna, ir-riabilitazzjoni u l-iżvilupp. Madankollu, l-ECHO u l-EuropeAid ma kellhom ebda strateġija ċara u komuni għall-pajjiż biex jagħmlu l-aħjar użu mis-sinergiji u biex joħolqu tranżizzjoni bla xkiel bejn l-attivitajiet rispettivi tagħhom. L-amministrazzjoni nazzjonali dgħajfa u l-impenn insuffiċjenti mill-Gvern għar-riforma kienu sfidi sinifikanti għal riabilitazzjoni effettiva u l-ħolqien ta' kundizzjonijiet għall-iżvilupp sostenibbli.

L-awdituri tal-UE jagħmlu r-rakkomandazzjonijiet li ġejjin biex titjeb l-effettività tal-operazzjonijiet tal-Kummissjoni fil-kuntest ta' sitwazzjoni ta' wara diżastru jew sitwazzjoni fragli:

- il-Kummissjoni għandha, mill-bidu nett tal-programmi u, fejn xieraq, matul l-implimentazzjoni, tivvaluta l-probabbiltà u l-impatt potenzjali tar-riskji prinċipali għall-ilħuq tal-oġġettivi tal-programmi u tiegħu miżuri għall-prevenzjoni u l-mitigazzjoni ta' dawn ir-riskji;
- Il-EuropeAid u l-ECHO għandhom jadottaw strateġija komuni dwar il-kollegament bejn l-għajjnuna, ir-riabilitazzjoni u l-iżvilupp biex jiżguraw sinergija effettiva bejn l-attivitajiet rispettivi tagħhom;
- meta tkun qed tipprovi appoġġ baġitarju, il-Kummissjoni għandha, b'koordinazzjoni ma' donaturi oħra:
  - a) tipprovi appoġġ adegwat għall-bini ta' kapacità u tiffoka fuq funzjonijiet ewlenin tal-PFM, inklużi mekkaniżmi ta' obbligu ta' rendikont u kontra l-korruzzjoni;
  - b) tappoġġa t-tnejn f'waqtha ta' programm xieraq ta' riforma tal-ĠFP;
  - c) fejn xieraq, tistabbilixxi miżuri fuq terminu iqsar għas-salvagwardja tal-fondi tal-UE kontra l-ħela, it-tixrid u l-ineffiċjenza;
- f'każijiet li jinvolvu diżastri naturali jew avvenimenti oħra simili, u b'mod partikolari dawk li jaffettwaw il-funzjonament tad-delegazzjoni tal-UE, il-Kummissjoni u s-SEAE għandhom jiżviluppaw proċeduri għall-kontinwità tan-negozju, inklużi dispożizzjonijiet għal skjerament mill-ġdid ta' persunal f'każ ta' emerġenza.